

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תתקל

ערב שבת קודש
פרשת בחוקותי
כ"ו באייר ה'תשע"ב

יוצא לאור עלידי
מכון ליובאוויטש שעליד
צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

כ"ו באייר ה'תשע"ב - ד' בסיון ה'תשע"ב

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	כ"ו באייר	הלכות אישות פרק כג-כה.	ה' תפלה וברכת כהנים.. בפרקים אלו. פרק טו.	מ"ע ריב.
ש"ק	כ"ז באייר	הלכות גירושין.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	ה' תפילין ומזוזה וס"ת.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע רכב.
א'	כ"ח באייר	פרק ד-ו.	פרק ב.	מ"ע רכב.
ב'	כ"ט באייר	פרק ז-ט.	פרק ג.	מל"ת שנו.
ג'	א' בסיון	פרק י-יב.	פרק ד.	מל"ת שנו.
ד'	ב' בסיון	פרק יג. הלכות יבום וחליצה.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ה.	מל"ת שנו. מ"ע רטז.
ה'	ג' בסיון	פרק ג-ה.	פרק ו.	מ"ע ריז.
ו'	ד' בסיון	פרק ו-ח.	פרק ז.	מל"ת שנו.

זמני השבוע*

תאריך	עלות השחר**		זמן ציצית ותפילין	זריחה החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	120 ד'	72 ד' לפני הזריחה							
ו', כ"ו באייר	3:16	4:19	4:44	5:49	9:07	12:37	1:12	7:33.0	8:00
ש"ק, כ"ז באייר	3:15	4:18	4:44	5:48	9:07	12:37	1:12	7:33.6	8:00
א', כ"ח באייר	3:14	4:17	4:43	5:48	9:07	12:37	1:12	7:34.3	8:01
ב', כ"ט באייר	3:12	4:16	4:42	5:47	9:07	12:37	1:12	7:35.0	8:02
ג', א' בסיון	3:11	4:16	4:42	5:47	9:06	12:38	1:12	7:35.6	8:03
ד', ב' בסיון	3:10	4:15	4:41	5:46	9:06	12:38	1:13	7:36.3	8:03
ה', ג' בסיון	3:09	4:14	4:40	5:46	9:06	12:38	1:13	7:36.9	8:04
ו', ד' בסיון	3:08	4:13	4:40	5:45	9:06	12:38	1:13	7:37.6	8:05

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"י בסידורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"י שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש
בחוקתי	6:56	8:13	7:11	8:15	7:04	8:17	7:12	8:14
במדבר	7:00	-	7:16	-	7:09	-	7:17	-
שבועות	8:18	8:19	8:21	8:21	8:22	8:23	8:19	8:20

עורך ראשי: מנחם מענדל ברוד • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף יצחק אולידורט

מו"ל: מכון ליובאוויטש שעליד צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

יור"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840, טל' 03-9607588, פקס: 03-9606169

www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il ISSN 0793-7474 אינטרנט:

בהתמסרות לתורה, גם הגשמיות נעשית תורה

מההכנות למתן־תורה: שראה לענייני עולם הזה, ותוספת יגיעה באופן של "עמלים בתורה" • במתן תורה נקבעה אצל כל יהודי היכולת להתמסרות וקבלת עול • דווקא בהנהגה שלא להתחשב בדרך הטבע, נעשית גם הגשמיות – גשמיות של תורה וממילא נמשכת ללא הגבלות • בהכנה למתן תורה יש לצרף את כל היהודים, אך גם מעצמו אין להתעלם • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

א. ענינו של ראש חודש סיוון (שכולל את כל ימי החודש, בדוגמת ה"ראש" שכולל את חיות כל האברים)¹ – שנכלל ביום השבת קודש זה, שבת מברכים חודש סיון, ש"מיניה מתברכין כולהו יומין"² – מפורש בקרא³: "בחודש השלישי גו' ביום הזה (ראש חודש)⁴ באו מדבר סיני". ומהעניינים בזה: איתא בגמרא⁵: "הר סיני, שירדה שנאה לאומות העולם עליו".

ב. וביאור העניין: תורה – פועלת כל ההמשכות, ובכללם גם ההמשכות בנוגע לעניינים גשמיים, כמפורש בקרא⁶ "אם בחוקותי תלכו", "שתהיו עמלים בתורה" (כפירוש רש"י), אזי "ונתתי גשמיכם בעתם וגו'", שיומשכו כל ההמשכות בעניינים גשמיים⁷.

וענינו בעבודת האדם⁸: "אומות העולם" – קאי על גשמיות וחומריות העולם, כמובן מדברי המדרש⁹ ש"נטל עשו (אומות העולם) בחלקו העולם הזה (גשמיות וחומריות) ויעקב נטל

1 ראה לקו"ת דרושי ר"ה נח, א ואילך. עט"ר שער ר"ה בתחלתו. ובכ"מ.

2 ראה זח"ב סג, ב. פת, א.

3 יתרו יט, א.

4 מכילתא ופרש"י עה"פ. שבת פו, ב.

5 שבת פט, סע"א.

6 ראה גם אוה"ת פינחס ע' א'קנא.

7 תדא"ז פי"ט. יל"ש תולדות רמז קיא.

8 ר"פ בחוקותי.

9 בזכרון אחדים:

וכמרומו בלשון הכתוב בהפטרה דשבת ערב ראש חודש: "וישב

וכיון שכן, הרי בודאי שמתן-תורה אינו מבטל עניינים גשמיים; הפעולה של מתן-תורה אינה אלא לבטל את ה"געשמאק" בעניינים גשמיים. ואדרבה – על-ידי ביטול ה"געשמאק" בעניינים גשמיים נעשה תוספת מרובה בהמשכות בעניינים גשמיים גופא:

גשמיות כשלעצמה – היא דבר מוגבל, ואילו כאשר מבטלים את ה"געשמאק" בגשמיות, הרי זה אצלו כמו עניין רוחני, ובמילא נמשכים העניינים הגשמיים ללא הגבלות.

ג. [.] "והימים האלה נזכרים ונעשים"¹⁰ – שבעמדנו בשבת מברכים חודש סיון, ערב ראש חודש סיון, ובפרט כשעומדים כבר לאחר מולד הלבנה של חודש סיון (על-פי החשבון שאנו מחשבים המולד לפי ההילוך האמצעי¹¹) ששייך לבני-ישראל ש"מונין ללבנה"¹² – בודאי ישנה כבר ההמשכה ממתן-תורה, שהתחלתה בעניין "באו מדבר סיני".

ולכן, צריך כל אחד ואחד לקבל על עצמו החלטה שתהיה אצלו שנהא לענייני עולם הזה, ולאידך, להוסיף בלימוד התורה באופן של "עמלים בתורה", היינו, שגם אם על-פי דין יכול לצאת ידי חובתו בקביעות עתים לתורה (כולל ובמיוחד – קביעות בנפש¹³) באופן של פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית¹⁴, מכל מקום, לא יסתפק בזה, אלא יוסיף ויתייגע בתורה.

וכיון ש"אין דנין את האדם אלא לפי מעשיו של אותה שעה"¹⁵, הרי, קבלת ההחלטה (להיות "עמלים בתורה") כשלעצמה פועלת כבר המשכת כל העניינים הגשמיים, "ונתתי גשמיתם בעתם",

המלך אל הלחם לאכול" (שמואל"א כ, כד) – שכדי שמלך מלכי המלכים הקב"ה ירד וישפיל את עצמו (שזהו"ע וישב המלך", שע"י ישיבה נשפיל קומתו (תו"א בתחלתו)) להמשיך עניינים גשמיים למטה, ה"ז ע"י לימוד התורה, שע"ז נאמר "לכו לחמו בלחמי" (ראה ברכות נז, סע"א. חגיגה יד, ב).
10 לשון הכתוב – אסתר ט, כח. וראה רמ"ז בס' תיקון שובבים. הובא ונתבאר בס' לב דוד (להחיד"א) פכ"ט.

11 ראה רמב"ם הל' קידוש החודש רפ"ו.
12 סוכה כט, א. וראה אוה"ת בראשית ד, סע"ב ואילך.
13 ראה אוה"ת נ"ך ח"א ע' לו. המשך תער"ב ח"א פ"ד ע' ז). לקו"ד ח"א ז, א. לקו"ש ח"ז ע' 351. ועוד.
14 ראה מנחות צט, ב.
15 ר"ה טז, רע"ב. הובא בפרש"י עה"ת וירא כא, יז.

* * *

ד. אמרו חז"ל¹⁶ "יש חכמה בגוים, תאמין, יש תורה בגוים, אל תאמין".

במאמר זה לא מדובר אודות חכמה סתם שאינה שייכת לתורה (שאר חכמות), אלא אודות חכמה שבתורה עצמה, שכן, בתורה עצמה ישנם ב' עניינים: חכמה שבתורה, שישנה גם בגוים, ותורה שבתורה, שאינה אלא בישראל.

והביאור בזה:

חכמה – ענינה הבנה והשגה ("פארשטאנד"), ועניין זה ישנו גם בתורה, כמו שכתוב¹⁷ "כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים". אבל, חכמה (שכל) אינה מכריחה שתהיה ההנהגה בפועל כפי חיוב השכל. – יכול להיות שמבין בשכלו שצריך להתנהג באופן מסויים, ובפועל מתנהג באופן אחר.

מה שאין כן תורה – מלשון הוראה¹⁸ – ענינה הוראת-דרך ("א וועגזווייזער") המורה לאדם איך להתנהג בפועל, ולא עוד אלא שגם אם אין הדבר מובן בשכלו, מצווה אותו התורה לעשות כך וכך בין אם הדבר מובן בשכלו ובין אם לאו – לא מצד השכל שבתורה, אלא מצד קבלת-עול וביטול התורה.

וזהו "יש חכמה בגוים, תאמין, יש תורה בגוים, אל תאמין" – שאצל גוים שייך רק עניין החכמה (שבתורה), שביכולתם להבין בשכלם, אבל ההבנה השכלית אינה הוראה בחיים שמחייבת את ההנהגה בפועל; ואילו עניין התורה (שבתורה) ישנו רק בישראל, שאצלם ישנו הביטול וההתמסרות לתורה לקיים הוראותיה אפילו כאשר אינם מבינים הטעם.

ועניין זה נתחדש במתן-תורה: כאשר "וירד ה' על הר סיני"¹⁹, ואמר "אנכי הוי' אלקיך"²⁰, בלשון

16 איכ"ר פ"ב, יג. וראה גם לקו"ש ח"ב ע' 561 ואילך.

17 ואתחנן ד, ו.

18 ראה רד"ק תהלים יט, ח. זח"ג נג, ב. ועוד.

19 יתרו יט, כ.

20 שם כ, ב.

טוב שני אורחים, כדי שיהיה לו "מזומן" לברכת המזון, ורק לאחרי כל זה – יכול לילך לעסקיו; וגם בהיותו בעסק – אין לו להשקיע בעסק את כל מציאותו ולשכוח על הכול, אלא גם באמצע העסק צריך לנצל את ההזדמנות של עשיית עסק עם יהודי כדי לדבר עמו בינתיים אודות תפילין או שבת, אודות לימוד החסידות, וכיוצא בזה.

ז. וכמסופר אודות הנהגת גדולי החסידים בכגון דא:
החסיד ר' מאניש מאנעסזאהן²² היה סוחר

יחיד, ש"כל אחד מישראל היה אומר עמי הדיבור מדבר"²¹ – אזי נפעל אצל כל אחד ואחד מישראל תנועה של התמסרות וביטול לתורה.

ה. ובפרטיות יותר:

תנועת ההתמסרות והביטול לתורה מתבטאת בכך שיהודי מקיים את הוראות התורה באופן שאינו מתחשב בשום דבר ("ער ווייסט ניט פון קיין זאך, און רעכנט זיך ניט מיט קיין זאך"), ולא רק שאינו מתחשב עם שיקולים גשמיים, משום שאין לו אהבה לעניינים גשמיים, אלא יתירה

גם באמצע העסק צריך לנצל את ההזדמנות של עשיית עסק עם יהודי כדי לדבר עמו בינתיים אודות תפילין או שבת, אודות לימוד החסידות, וכיוצא בזה

גדול באבנים טובות, ועמד בקשרי מסחר גם עם המלוכה, ואף על־פי־כן, היה סדר יומו באופן כזה שלא היה מספיק להתחיל בענייני המסחר – לאחרי לימוד החסידות, עבודת התפלה ולימוד שיעור קבוע אחר התפלה – עד לאחרי חצות היום! פעם אחת באו אליו עם הזמנה גדולה שהיה יכול להרוויח על־ידיה ריווח גדול, אלא, שלא היה יכול להתפנות לענייני המסחר להיותו עדיין באמצע התפלה או הלימוד. לאחרי שהמתינו זמן ממושך, עד השעה השנייה לאחרי חצות, ובא מישהו מבני משפחתו לומר לו שממתינים לו עם הזמנה גדולה כו' – הפטיר ואמר: לא נותנים ליהודי מנוח ("מ'לאזט א אידן ניט לעבן")... לא הנחתי עדיין תפילין רבינרתם, וכבר מבלבלים לי את המוח ("מ'דרייט מיר שוין א קאפ") אודות יהלומים!... ועל דרך זה ישנו סיפור אודות החסיד ר' בנימין קלעצקער (מגדולי החסידים של רבינו הזקן)²³, שהיה סוחר גדול ביערות, ובאחד

מזה, שבראותו שהעניינים הגשמיים יכולים להיות מניעה לקיום התורה ומצות, נעשית אצלו שנהא לעניינים הגשמיים. ולכן, גם בנוגע להוראה האמורה על דבר ההוספה בלימוד התורה באופן של "עמלים בתורה" (שאז נעשה "ונתתי גשמיכם בעתם" בתוספת מרובה) – צריכים להתנהג כפי הוראת התורה, תורה מלשון הוראה, לא (רק) מצד השכל, אלא מצד קבלת־עול שלמעלה מהשכל, היינו, שלא להתחשב בהנהגת העולם על־פי טבע, אלא לקיים הוראה זו ("עמלים בתורה") גם כאשר נראה שזוהי הנהגה שלמעלה מהטבע.

ו. ולדוגמא:

כשיהודי קם משנתו – אין לו לחשוב מיד אודות עניני מסחר ("ביזנעס"), שכן, לכל לראש צריך לילך לבית־הכנסת, ללמוד משהו קודם התפלה, להתפלל, לומר שיעור תהלים היומי, ללמוד שיעור קבוע אחר התפלה, ואחר כך חוזר לביתו לאכול פת שחרית – לא בגלל שרצונו לאכול, אלא בגלל שכך ציוה הקב"ה... ומביא עמו אורח, ומה

(22) ראה אודותו – בהנסמן בקונטרס ש"ל לקראת י"ט כסלו שנה זו ב"הוספה" הערה 1 (סה"מ קונטרסים ח"ג ע' יט. ולאח"ו באגרות קודש אדמו"ר מוהררי"צ ח"ד ע' קפ).

(23) ראה גם סה"ש תרפ"ו ע' 100, ובהנסמן שם.

(21) יל"ש יתרו עה"פ (רמז רפו).

בביתו, לאכול על שולחנו, "פארבריינגען מיט אים", ולהנעים את שהותו אצלו, ולא עוד אלא שייטיע לו בכך שייקחנו במכונית שלו להוליכו בעיר למחוז חפצו – שהרי המשולח הוא "בטלן"... אינו יודע לנהוג במכונית, וגם אינו יודע לאן צריכים לנסוע, ולכן, ייקח הגביר את המשולח במכונית שלו, והמשולח יוכל להירדם במכונית... בידעו שאינו צריך לדאוג, כיון שהגביר יוליכנו לכל האנשים שיכולים לתרום ממנו, ואם לאחרי כל זה יחסר עדיין – ישלים הוא את כל החסר משלו...

ולאחרי ככלות הכול, יאמר הגביר למשולח: נו, עכשיו אחזיר אותך לאכסניא שתוכל לנוח, ואני אלך לאיזה זמן לעסוק בענייני המסחר... (וסיים כ"ק אדמו"ר): כאשר הגביר יתנהג באופן כזה (שלא להתחשב בדרכי הטבע, אלא להתנהג כמו גביר של הרבי) – אזי יהיה באמת גביר של הרבי, ויזכה לקבל ברכתו של הקב"ה באופן שלמעלה מהטבע, "מידו המלאה הפתוחה הקדושה – וגם הגדושה"²⁵ (כ"ק מורי וחמי אדמו"ר היה מבטא לפעמים תיבת "הקדושה" באופן שהיה נשמע בקו"ף ובגימ"ל: הקדושה והגדושה), מלא וגדוש עד שעובר על גדותיו – והרחבה"²⁶.

* * *

ט. [.] ענינו של שבת מברכים החודש – שבו מברכים את כל ימי החודש, ובפרט בנוגע לעניין המיוחד של חודש זה. וכיון שבשבת זו מברכים את כל ימי חודש סיון, שענינו המיוחד הוא ענין מתן תורה, נמצא, שנכלל בזה גם הענין של מתן תורה. כלומר: ענין מתן תורה בגילוי הוא אמנם בשישי בסיון (ובחול – גם בשביעי בו), אבל ענין זה ישנו כבר בהעלם – ובאופן של המשכה וברכה – בשבת מברכים. ומובן, שגם בנוגע להמשכת ענין מתן תורה בהעלם, יש צורך בהכנה ועבודה, וההכנה צריכה להיות מעין ודוגמת ההכנה לענין זה כמו שהוא בגילוי.

(25) כמ"ש בסידור הבעש"ט.

(26) נוסח ברכה שלישית דברכת המזון.

מנסיעותיו לרגל עסקיו במסחר העצים, אירע שהתעמק במחשבתו בענייני חסידות למשך כמה שעות... וכששאלוהו הייתכן? – השיב: כשחושבים באמצע אמירת "אחד" אודות מסחר-עצים – אין זו תמיהה, וכשחושבים באמצע מסחר-עצים אודות "אחד" – תמוה הדבר!...! אדרבה: האפשרות לחשוב באמצע אמירת "אחד" אודות מסחר-עצים – מעוררת תמיהה ופליאה גדולה יותר! פלאי פלאים!...

ח. והנה, אף שהנהגה כזו [להתחיל את העסק במסחר באמצע היום, או להתעסק באמצע המסחר בעניינים אחרים] היא היפך השכל והיפך הנהגת העולם, שכן, על-פי דרך הטבע אי אפשר להרוויח במסחר באופן כזה – הרי, הנהגתו של יהודי היא על-פי תורה, מלשון הוראה, מתוך ביטול וקבלת עול שלמעלה מהשכל;

ואז, מתקיימת הבטחתו של הקב"ה "ונתתי גשמיכם בעתם" באופן שמצליח בענייני המסחר למעלה מהטבע, שכן, העשירות שלו היא לא עשירות של מסחר, אלא עשירות של תורה ("ער איז ניט קיין גביר פון מסחר, נאר א גביר וואס תורה האט געמאכט"), ובמילא, הרי זה ענין אחר לגמרי ("דאס איז נאר עפעס אנדערש").

ה. החסיד ר' שמואל גוראריה²⁴ אמר פעם לאחד הסוחרים שניסה להתחרות עמו במהלך "מכרז" של הממשלה: "דו פארפירסט זיך מיט מיר? מיר האט דער רבי געמאכט פאר א סוחר!..." [=אתה מנסה להתחרות איתי!?! אותי, הרבי עשה לסוחר!...] – כמובן שבסופו של דבר זכה החסיד הנ"ל באותו מכרז.

אמנם, כדי שתהיה אצלו עשירות של תורה, שיצליח למעלה מדרך הטבע – צריך גם הוא להתנהג לא על-פי טבע, אלא כמו גביר של תורה, ובסגנונו של החסיד הנ"ל: גביר של הרבי ("דעם רבי'נס א גביר").

ולדוגמא:

כאשר מגיע לעיר משולח – הרי נוסף לכך שבודאי ייתן לו נדבה הגונה, כראוי לגביר של הרבי, הנה עוד זאת, יזמין את המשולח להתאכסן

(24) ראה אודותו – סה"ש שם ע' 104 הערה 3.

י. והעניין בזה:

איתא בר"ן²⁷: "בהגדה . . אמרו, בשעה שאמר להם משה תעבדון את האלקים על ההר הזה²⁸, אמרו לו ישראל, משה רבינו אימתי עבודה זו, אמר להם לסוף חמשים יום, והיו מונין כל אחד ואחד לעצמו (מצד גודל תשוקתם למתן תורה), מכאן קבעו חכמים לספירת העומר".

כלומר: אף שמדובר אודות עניין של ספירת הימים בלבד, מנין, שאינו מורה על תוכן הדבר, שהרי כל הימים הם בשווה – אף-על-פי-כן מודים להקב"ה ומברכים "אשר קדשנו במצוותיו וצווננו על ספירת העומר", ועד שמצוה זו היתה הכנה למתן תורה.

ועניין זה הוא מצד גודל מעלת המניין – כמבואר לעיל [. .], שאף שמנין הוא עניין של כמות בלבד, הרי זה קשור גם עם עניין האיכות, כיון ששינוי הכמות פועל גם באיכות.

ומזה מובן גם בנוגע להכנה למתן תורה שמתחילה כבר בשבת מברכים החודש סיון [שבו מברכים את החודש בששה לשונות של ברכה, עד "ולנחמה" שענינו נחמה על הגלות, דהיינו שיש להמשיך עניין זה על כל הזמנים, כולל גם על זמן הגלות] – שיש להכניס במחנה ישראל יהודים רבים, שכן, אף שזהו עניין של כמות בלבד, הרי זה הכנה לאיכות של מתן תורה.

[ועל דרך שמצינו בלימוד התורה, שאף שבודאי צריכה להיות היגיעה בתורה, ואי אפשר בלא יגיעה, כמאמר רז"ל²⁹ "לא יגעתי ומצאתי אל תאמין", מכל מקום, מצינו³⁰ שעל-ידי הצדקה "נעשים מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה", והיינו, שאף שצדקה לגבי תורה היא בדוגמת כמות לגבי איכות ((כנ"ל) בנוגע לכל המצוות לגבי התורה), מכל מקום, פועלת היא גם בלימוד התורה].

יא. וזוהי נקודת ההוראה משבת מברכים החודש סיון:

ההכנה למתן תורה היא – להכניס יהודים

רבים ככל האפשר במחנה ישראל, "לחטוף" יהודי ("כאֶפֶן אַ אִידן") ולצרפו למניין ישראל. וזוהי ההכנה לקבלת התורה שתהיה – כפי שהיה נוהג כ"ק מו"ח אדמו"ר לומר – בשמחה ובפנימיות.

כלומר: גם אם במשך תקופה זו, משבת ומברכים עד שבועות, לא יהיה בידו לפעול על הזולת להפכו מן הקצה אל הקצה – הרי זה על-דרך המדובר שבשבת מברכים ישנם כל העניינים בכללות ובהעלם, ואחר כך באים לידי גילוי, ועל דרך זה בנדון דידן, שבמשך הזמן יפעל בו גם בפרטיות.

ולעת עתה – כאשר "חוטף" את הזולת ומצרפו למחנה ישראל, הרי צירוף זה כשלעצמו (תוספת בכמות שעל-ידיה מיתוסף גם באיכות) פועל בזולת הזוהי עצמית, ופועל גם בו עצמו, ועל-ידי זה יוכל לקבל את התורה בשמחה ובפנימיות.

יב. אבל³¹ צריכים לדעת, ש"ומבשרך לא תתעלם"³². ההכנה למתן תורה אינה רק עבודה עם הזולת, אלא גם עבודה עם עצמו. מצינו במדרש³³ שבשעת מתן תורה לא היו חרשים ולא סומים, או בעלי מומין אחרים רחמנא לצלן, אלא כולם נתרפאו. יש לדעת, שצריכים לבוא למתן-תורה עם כל האיברים בשלימות, ללא מומים.

בנוגע לזולת – אין להיבהל מהאיכות הבלתי רצויה. יש לקרב כל יהודי, כפי שהיה במתן תורה – "ויחן" לשון יחיד, כולם כאחד³⁴. אבל בנוגע לעצמו – יש לדעת את החשבון ממעמדו ומצבו ("דאָרף מען וויסן דעם חשבון וואו מען האַלט"). אם ישנו פגם – יש לתקנו, לתקן את חוש הראיה, את חוש השמיעה וכו'³⁵.

(קטעים מהתוועדיות שבת-קודש פרשת במדבר, מבה"ח וער"ח סיוון ה'תשי"ב, ומבה"ח סיוון ה'תשי"ד. תורת מנחם כרכים ה' עמ' 209-203; יא עמ' 277-279)

31) סעיף זה הוא המשך השיחה המוגהת (נדפס בלקו"ש ח"ב ע' 292 ואילך).

32) ישע"י נח, ז.
33) במדב"ר רפ"ו. מכילתא ופרש"י יתרו יט, יא. כ, טו. יל"ש שם רמז ש.

34) יתרו יט, ב ובפרש"י. וראה מכילתא שם.
35) עד היכן שידו מגעת (מהנחה בלתי מוגה).

27) סוף פסחים.
28) שמות ג, יב.
29) מגילה ו, רע"ב.
30) תו"א בתחלתו (א, ב).

הגאולה כבר תלויה באוויר

אפשר לפעול זאת על-ידי 'אנחה פנימית'

סיום הספר וההכרזה "חזק חזק ונתחזק" – יוסיף חיזוק לכל אחד ואחד להתחיל באופן חדש לגמרי – באופן ד"בחוקותי תלכו" – שיעורים חדשים בתורה (נוסף לחיזוק השיעורים הקיימים והקבועים עד עתה), כולל – שיעורים ברבים, בנגלה דתורה ובפנימיות התורה, כולל – חיזוק בקיום מנהגי ישראל ללמוד פרקי אבות בשבתות אלו...

ועוד ועיקר – שכבר ישלימו את הפעולות האחרונות, השיריים דמעשינו ועבודתינו בצחצוח הכפתורים, לאחרי הריבוי הכי גדול שהיה עד עתה, וכנ"ל הפסקי-דין שכבר כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה, "תלוי" גם מלשון שישנו כבר מן המוכן ו"תלוי" כבר באוויר שטח זה, וצריך רק להורידו בפועל – שזה יכול כל אחד ואחד לעשות ברגע קטן ובאיזה מקום ומעמד ומצב שיהיה – גם בשעת ההתוועדות עתה – על-ידי זה שיתבונן לרגע באופן שזה יעורר אצלו אנחה פנימית, שעל זה ישנו הפסקי-דין ועדות כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (וכמה גדולי-ישראל, הרגצ'ובי וכו') – שאנחה יהודית היא תשובה שלימה, והבטיחה תורה: א) ישראל עושין תשובה – ב) ומיד הן נגאלין.

(משיחת שבת פרשת בחוקותי, כ"ב באייר ה'תשמ"ט – התוועדות ה'תשמ"ט, כ"ג, עמ' 192)

שירצו באמת לצאת מן הגלות

גם כאשר יודעים שהקב"ה נמצא בגלות יחד עם בני-ישראל, יכולים לחשוב שכאשר מגיע הזמן לצאת מהגלות, יוצא הקב"ה מהגלות לפני בני-ישראל, על כל פנים – רגע אחד לפניהם, הנה על זה אומר רשב"י לכל אחד ואחד מישראל: הנך יכול להיות רגוע! בכל רגע ורגע שנמצא אתה בגלות, יהיה הקב"ה יחד עמך, ולא יצא מהגלות אפילו רגע אחד לפניך! ורק כאשר כל בני-ישראל יוצאים מהגלות – אזי יוצא הקב"ה ביחד עמהם!

ומכיוון שכן, בודאי רוצה הקב"ה ומשתדל שהגאולה תבוא במהירות הכי אפשרית, אלא שלזה דרושה בקשתם ודרישתם של ישראל, שירגישו את צער וקושי הגלות, ויצעקו "עד מתי!"... מתי תבוא כבר הגאולה של כל עם-ישראל!

(משיחת ל"ג בעומר תשד"מ, התוועדות תשד"מ כ"ג, עמ' 1766)

יוצאים מהגלות מתוך ריקוד גדול

...לא זו בלבד ש"כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק", וצריכים להראות עליו באצבע כו', אלא יתירה מזה – כפי שפוסק בעצמו... ש"בכל מקום שגלו שכינה עמהן", ועל-אחת-כמה-זכמה ש"כשהן עתידין להגאל שכינה עמהן", וכיוון שכן, יוצאים מהגלות מתוך ריקוד גדול, ביחד עם עצמות ומהות, ביחד עם כל הספירות (וכל פרטי העניינים דספירת-העומר), ומתכוננים לשמחה הכי גדולה – שמחת חתן וכלה, שלימות הנישואין דהקב"ה (חתן) וכנסת-ישראל (כלה) בחגי-השבועות, "זמן מתן תורתנו".

(משיחת ל"ג בעומר תשמ"ט, התוועדות ה'תשמ"ט כ"ג, עמ' 180)

"הטוב יותר להצלחת הכולל"

צעד צעד מלווה הרבי את הכוללים המתפתחים בכפר-חב"ד ובנחלת הר-חב"ד • לצד דיווחי הנהלת הכולל על התקבלות אברכים, מבקשם הרבי לדון לגבי כל אברך לגופו, גם אם נמסר לו באופן אישי – ממזכירות הרבי – להיכנס לכולל! • רשימה שנייה

"כפי ששמענו, הנה לאחר שהכולל עבר [=מלוד] לכפר חב"ד, יש לאברכים שי' הלומדים בו פנאי ללמוד גם לאחר גמר הסדר בשעה ג' אח[ר] הצ[הריים] עוד כמה שעות נוספות, יש אומרים שאפילו עד השעה השביעית בערב, ולכל הדעות עד [השעה] חמש [אחה"צ], ומובנת התועלת הרבה מזה ומכמה טעמים. "ובזה הננו לבקש את כת"ר להתעניין בדבר ולראות אם יש האפשרות להאריך את הסדר הקבוע – וכמובן בהשגחה המתאימה – ע[ל] כ[ל] פ[נים] לעוד שתי שעות, ולהודיענו מהנעשה בזה, ות[שואת] ח[ן] ת"ח למפרע".

הארכת השהות בכולל

כבר בכ"א בטבת תשכ"ו (שם עמ' 334) החליטה ההנהלה "יחד עם תלמידי הכולל שי' שיסדרו דין-וחשבון שבועי לעצמם, וירשמו זמני בואם ויציאתם כל יום בכולל, ומי שלא יחסיר מאומה במשך החודש יקבל תוספת של חמישים לירות, וכן סידרנו שיעמדו בקשר עם הרב דב שי' אליעזרוב ושיבחן אותם..."

בר' טבת תש"ל צויין (שם כרך ח, עמ' 542): "אתמול בערב התקיימה אסיפה בהשתתפות הרב נחום טרבניק והרב אברהם צבי כהן בענייני כולל האברכים. לפי המלצתם הוחלט שהאברכים... [כאן צוינו שלושה שמות] קא"כ זיך אין לערנען [=לומדים בהתלהבות] ויש לשלחם

דו"ח על-ידי האברכים

"בנוגע להנהלת הכולל – יתייעצו ביניהם הטוב יותר להצלחת הכולל", כתב הרבי בחודש סיוון תשכ"ז ("מי תמימים' כרך ג, עמ' 147). בימי הספירה ה'תשל"ח (שם כרך ז, עמ' 246-247) שולח הרבי מכתב כללי-פרטי לקראת חג השבועות אל "הנהלת הכולל אשר בכפר חב"ד" (וכן אל "הנהלת הכולל אשר בנחלת הר חב"ד"). בסופו הוא כותב:

נ.ב. בטח יאשרו קבלת המוצו[ר] [ב]זה, וכן ירזו את המענה ע[ל] זה [ה] ככל האפשרי, ות[שואת] ח[ן] מראש.

הכוונה היתה לטפסים המיועדים למילוי דין-וחשבון על-ידי האברכים.

מכתב מענה נשלח על-ידי הרב אפרים וולף בד' בסיוון. בתגובה ענה הרבי:

(1) ט"ו סיון ועדיין אין כל מענה כלל!
(2) בכ[ל] ז[ה] – כרצון האברכים והנהלת הישיבה שי'.

הסעיף השני נגע ברעיון מסויים שכלל "לימוד מיוחד כו' של אברכים מתאימים ובאופן תנאי הלימוד כנ"ל".

להאריך את שעות הלימוד

כך כותב הרב חודקוב בל' בתשרי תשכ"ט (שם כרך ח, עמ' 405):

כלל".

באופן דומה כתב הרב חודקוב שוב בו' בשבט תשל"א (שם כרך ה, עמ' 105):
 "בשאלתו בדבר האברך ר'... שי'... ונידון היכנסו לכולל, הנה כידוע ורגיל הדבר שייך העניין להנהלת הכולל"...
 ושנה קודם לכן בחנוכה תשל"ל קיבל הרב וולף את מענהו של הרב חדקוב (שם כרך ח, עמ' 541):
 "מקבלים כאן בקשות ע[ל] ד[בר] קבלת אברכים להכולל. ידוע מכבר שזה שייך להנהלת הכולל".

העלאת שכר האברכים ומבחנים

בי' באלול תשמ"א (שם כרך ח, עמ' 97) דווח לרבי על אסיפה שהתקיימה בכפר-חב"ד יום קודם לכן "על-דבר כולל האברכים, בהשתתפות הרב נחום טרבניק, הרב יעקב כץ, הרב מאיר צבי גרוזמן, הרב אברהם צבי כהן, הרב אפרים וולף".
 דנו בעניין "קבלת אברכים חדשים לכולל. לגבי 6 אנשים הוחלט לקבלם, ולגבי אחדים מהאברכים לקבלם לתקופת ניסיון של 3 חודשים.
 גם לגבי אחדים מהאברכים שכבר לומדים בכולל, סוכם לערוך להם מבחנים כדי לראות רמת לימודם ואם שייכים להמשיך ללמוד בכולל".
 בהתוועדות ר"ח ניסן תשמ"מ (שיחות קודש תשמ"מ כרך ב' עמ' 489 ואילך) דיבר הרבי על הצורך להעלות את הגימלה לאברכים, במיוחד עם חג הפסח הממשמש ובא (וגם לקראת ראש-השנה), אך בד בבד ביקש שהאברכים ימלאו שאלונים ודוחות ומבחנים על הישגיהם והספק לימודם.

בהסכמת הרבי

למעשה, הסדר היה שדיווחו לרבי בקשר לקבלת כל אברך. הנה מה שנכתב בד' טבת תשל"ו (שם כרך ז, עמ' 57):
 "ר'... שי' שהתחתן לפני כמה שנים, קיבל עכשיו דירה בנחלת-הר-חב"ד ואשתו עובדת שם. כעת רוצה ללמוד בכולל בנחלת-הר-חב"ד -

לבחינה נוספת, ואם אמנם תאשר זאת הבחינה, יישארו עוד שנה או שנתיים בכולל האברכים. בקשר לבוחנים הוסכם שיש לבקש את הרב דובער אליעזרוב שיבחנם".

בשנים תשכ"ט-תשל"ל נוסדה והחלה להתבסס השכונה החב"דית החדשה בקריית-מלאכי - נחלת-הר-חב"ד, לשם עברו חלק מאברכי הכולל שבכפר חב"ד.

בד' אדר-שני תשל"ל (כרך ח, עמ' 560) כותב הרב חודקוב לרב וולף:

להודעתו במכתבו מכ"ו אדר-ראשון מה שענה להאברכים שיחיו שסימו תקופה של שנתיים וכו' אשר "ואם רצונם להמשיך בכולל הרי זה רק בנחלת הר חב"ד", הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לציין - "ונכון" ויכול להודיעם ע[ל] ד[בר] ז[ה]. וכן בנוגע לחדשים.

מענה פרטי

אינו מהווה הסכמה

אברך אחד מסר לרב וולף מכתב שקיבל ממזכירות הרבי בקשר לקבלתו ב'כולל'. הרב אפרים וולף הסיק מנוסח התשובה שאין מדובר בהסכמה, וכך הודיע גם לאותו אברך ("שרואה שינוי בתוך המכתב שהנ"ל קיבל מכאן לגבי המתקבלים עליידי אחרים, ואינו "רואה בזה בהסכמה וכו'").

עליכך הגיב הרב חודקוב ("ג' תמוז תשכ"ט, 'ימי תמימים' כרך ח, עמ' 474):

"והנה על יסוד הכלל הידוע אשר האחריות לקבלת תלמידים להכולל מוטלת לגמרי על הנהלת הכולל, ואשר לכן עליה להחליט בזה בנידון לכל מבקש שיקבלוהו לתלמיד הכולל. לכן כל מה שעונים לכל התלמידים הפונים לכאן בנידון [ן] ז[ה] אין בזה משום הסכמה או אי הסכמה מצד הכולל. וגם אם כותבים [=היינו הרבי או המזכירות] למי שהוא שכדאי שילמד בהכולל, יש בזה רק משום עצה או הוראה פרטית להשואל, מה שאינו מחייב כלל את הנהלת הכולל.

אשר לכן, בנוגע להתקבלות להכולל אינו שונה המכתב שקיבל הת'... שי' מהמתקבלים בדרך

חתנו של... מכפר חב"ד, להתקבל לכולל".
 בו' ניסן תשל"ז (שם עמ' 151):
 "האברך... שי' פנה אלינו בבקשה להתקבל
 לכולל בכפר חב"ד, ולפי המלצת רשנ"ז שי' גפני
 הוחלט לקבלו. מצורף בזה מכתבו של הנ"ל".
 בכ"ח טבת תשל"ו (שם עמ' 58): "ר'... שי'...
 מסר לי בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א שימשיך את
 לימודיו בכולל".

אברכי חו"ל — לפי רגילותם

בב' בכסלו תשמ"מ מסר הרב חודוקוב (שם כרך
 ז, עמ' 345): "לאור האינפלציה שבארץ־הקודש,
 יש להעלות התמיכה לחברי הכוללים, שלא יהיה
 פחות מ...".
 באותה הזדמנות: "לעורר גם את הרב אריה
 לייב קפלן לגבי השלוחים [=יוצאי חו"ל] שרגילים
 ליותר טוב, הכל לפי הרגילות, שלא יחסר כזית
 בשר וכו' גם באמצע השבוע...".
 בי"ג בתשרי תשמ"א מודיע הרב אפרים וולף
 לרב חודוקוב (שם כרך ח, עמ' 48) בקשר להוראת
 הרבי שנתקבלה בטלפון "לקראת החגים להוסיף
 בתמיכה לאברכי הכוללים":
 "הוספנו לחברי הכולל בכפר חב"ד ובנחלת הר
 חב"ד שיעור 40%..."

בעזרת ה' נביא ההצעה לישיבת ההנהלה מחר".
 ובי' בטבת (שם עמ' 58) הובא: "רג"ב שי' שיף
 מסר לי מה שכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לו בעניין
 האברך... שי' שהנהלה תדון על אתר אם לקבלו
 בכולל".

בד' במרחשוון תשל"ל (שם כרך ה, עמ' 520):
 "ר' זלמן שי' לוי מסר לנו כי ביחידות' אמר לו
 כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר לחתנו ר' יחזקאל
 סופר, שנרשמהו ברשימת תלמידי הכולל, לפי זה
 הסכמנו לקבלו לכולל".

בט"ו טבת תשמ"מ דיווח לרבי (שם כרך ז, עמ'
 348):

"האברך... ביקש להתקבל ללימודים בכולל
 בכפר חב"ד. כמו־כן אושר לאברך... שיחי'
 להתקבל לכולל בכפר חב"ד למשך שנה. לפני
 זה למד בכולל אחר על־יד ראשון־לציון, ורוצה
 להתקבל לכפר חב"ד להשתתף בשיעורים ביוה־
 דעה. בכלל יש כיום בכולל בכפר חב"ד למעלה
 מ־20 אברכים (כן־יירבו), ובדעתי לבדוק אלו
 שנמצאים כבר בכולל יותר משנתיים, כי באופן
 כללי סוכם בזמנו שהאברכים ילמדו בכולל רק
 שנתיים".

לפני כן, בכ"ט במנחם־אב תשל"ט (שם עמ'
 318) מדווח הרב וולף לרבי:

"האברך... חתנו של... ביקש להתקבל לכולל
 בכפר חב"ד. כמו־כן ביקש האברך... מירושלים,

מינוי ל'התקשרות'

אפשר לקבל את גיליון 'התקשרות'

ישירות הביתה באמצעות הדואר

מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים)

מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים)

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:

'התקשרות', מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840.

כמו-כן אפשר להירשם בטלפון ולשלם בכרטיס אשראי, בטל' 072-2770130

פרשת בחוקותי

אם בחוקותי תלכו (כו,ג)

מפרש הבעל־שם־טוב:

"אם בחוקותי" – מדבר באדם שהגיע לחוק קבוע בעבודתו, שממנו הוא אמנם לא גורע אך גם אינו מוסיף, מְצַנֵּוּה עליו התורה:
 "תלכו" – אסור לו להישאר במצב זה, אלא עליו לחדש ולהוסיף בעבודתו מתוך הליכה ועלייה תמידית. זהו שכתוב (תהילים פא) "כי חוק לישראל הוא, משפט לאלוקי יעקב": "כי חוק לישראל הוא" – מי שעבודתו היא בבחינת חוק קבוע, ללא תוספת, "משפט לאלוקי יעקב" – יצטרך לתת על כך דין ומשפט.
 (כתר שם טוב עמ' לה)

אם בחוקותי תלכו... ונתתי גשמיכם בעתם (כו,גד)

מפרש הרב המגיד ממזריטש:

מסופר בגמרא (תענית כד) שרבי חנינא בן דוסא הלך פעם בדרך, והתחיל לרדת גשם. התפלל התנא ואמר: "כל העולם כולו בנחת וחנינא בצער?", ומיד פסק הגשם.
 זהו שרמז הכתוב:
 "אם בחוקותי תלכו" – אם תהיו כולכם צדיקים, אזי
 "ונתתי גשמיכם בעיתם" – לא תועיל תפילת היחיד – שהוא צדיק – כנגד הרבים.

(אוריתורה עמ' מג)

ונתנה הארץ יבולה (כו,ד)

"ארץ" – מלשון רצון.

"ונתנה הארץ יבולה" – הרצונות הטובים בעבודת ה' אסור להם שיישארו בגדר רצון ובכוונה בלבד, אלא עליהם לתת את פירותיהם במעשה בפועל.

(ליקוטי דיבורים, כרך א, עמ' 511)

ונתתי שלום בארץ (כו,ו)

שלמא דארעא, שלמא דביתא, שלמא דעלמא (זוהר ח"ג קטו)

היכן מצא הזוהר בפסוקנו גם "שלמא דביתא" ו"שלמא דעלמא"?

"ונתתי שלום בארץ" – היינו "שלמא דארעא".

"ושכבתם ואין מחריד" – "שלמא דביתא".

"וחרב לא תעבור בארצכם" – "שלמא דעלמא". מכיוון שיהיה שלום בעולם כולו, לא יעברו גייסות

למלחמה דרך ארץ־ישראל (ראה רש"י).

(שבת־קודש פרשת בחוקותי תשמ"ג. התוועדות תשמ"ג כרך ג, עמ' 1969)

* * *

המשמעות הפנימית של 'שלום' היא – השכנת שלום בין החומר לצורה, עליידי הגברת הצורה על החומר. בעבודה זו יש שלושה שלבים.

"שלמא דארעא" – השלב הראשון הוא אמירת 'מודה אני', המכשירה את היהודי, שנקרא "ארץ חפץ" (מלאכי ג) לעבודת היום.

"שלמא דביתא" – לאחר מכן באה תפילת שחרית (והשיעור בתורה שיש לקבוע לאחר התפילה), בה בונה האדם את 'ביתו' הרוחני.

"שלמא דעלמא" – עם סיום התפילה והיציאה אל העולם מתחילה העבודה של בירור וזיכוך העולם, היינו המשכת הקדושה שהרגיש בתפילתו בתוך עסקי המסחר והדרך-ארץ.

(שבת-קודש פרשת בחוקותי תשמ"ג. התועדויות תשמ"ג כרך ג, עמ' 1969)

והתהלכתי בתוכם (כו,יב)

"והתהלכתי" רומז לשני סוגי 'הילוך' שהיו לעתיד-לבוא: א) המשכת והורדת אור אלוקי בעולם, ב) העלאת העולם והתכללותו באור האלוקי.

למה הדבר דומה? לשני אנשים שאחד עומד על הר והשני בבקעה. אפשר לקרובם זה לזה עליידי שהעליון ירד למטה ועליידי שהתחתון יעלה למעלה.

היתרון של המשכה הוא בשלמות האור, דהיינו שנמשך אור רב ונעלה. היתרון של העלאה הוא בשלמות הכלי, שהאור (המועט) שנמשך נקלט ונתפס בכלי באופן פנימי. לעתיד-לבוא יתחברו ויתמזגו שתי הבחינות – יתגלו אז הגילויים הנעלים ביותר והם ייקלטו בכלים בקליטה פנימית ויסודית.

(לקוטי תורה דברים, עמ' כז)

ואפו עשר נשים לחמכם בתנור אחד... ואכלתם ולא תשבועו (כו,כו)

לחם – היינו תורה, שנמשלה ללחם (ראה שבת קכ).

"עשר נשים" – היינו עשר כוחות הנפש.

"ואפו עשר נשים לחמכם" – יש 'לאפות' את התורה שלומדים ברשפי אש האהבה לה' המתעוררת בעת התפילה, אהבה כזו החודרת לכל עשר כוחות הנפש.

"בתנור אחד" – אש האהבה באה מהתבוננות ב'אחד', באחדות הבורא. רק כשלומדים תורה בצורה כזו נקלטים דברי תורה בנשמה, ואילו כשאין התורה 'אפורה' באש האהבה אין היא 'מתעכלת' היטב בנשמה. וכפי שהוא בלחם גשמי, שרק אם הוא אפוי טוב הוא מתעכל טוב.

"ואכלתם ולא תשבועו" – תחזרו על לימודכם שוב ושוב, ובכל פעם יהיו בעיניכם כחדשים ממש, וככל שתרבו לשקוד בתורה לעולם לא תשבוע נפשכם בה.

(לקוטי תורה ויקרא עמ' מח)

וזכרתי את בריתי יעקב... יצחק... אברהם (כו,מב)

רבי לוי-יצחק שניאורסון אמר פעם ליהודי שהיה נכדו של הרב הקדוש רבי זוסיא מאניפולי: מדוע מוצאת התורה לנכון להזכיר בתוכחה את הייחוס וזכות האבות שלנו? אלא עצם הזכרת עובדת היותנו צאצאי אברהם, יצחק ויעקב – בהתחשב במעמדנו ומצבנו – זוהי תוכחה שאין לך גדולה ממנה. והוסיף: אני אומר זאת לך, ומתכוון לעצמי (הר"ר לוי-יצחק היה בן אחר בן לכ"ק אדמו"ר הצמח-צדק).

(מפי השמועה)

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת קודש פרשת בחוקותי

כ"ז באייר – מברכים החודש סיוון

השכם בבוקר – אמירת תהילים בציבור. אחר-כך לומדים כשעה מאמר חסידות שיהיה מובן לכולם, ואחר-כך – התפילה.² לעליית 'שלישי' (שבה קריאת התוכחה. בחו"ל – 'חמישי') עולה הבעל-קורא, ומעצמו (בלי שקוראים לו 'עמוד' וכו'), ומברך לפניו ולאחריה.³ לאחר מכן – מברכים אותו בשמו, כרגיל.

קוראים את פסוקי התוכחה בקול נמוך, אך באופן שישמע הקהל היטב את הקריאה (חזן מהפסוק 'וזכרתי את בריתי' – כו, מב – הנקרא בקול רגיל). בפסוק 'ואף גם זאת' (כו, מד) חוזרים לקרוא בקול רגיל.⁴

בפסוק האחרון של הפרשה, המסיים את כל ספר ויקרא, נהוג לעמוד. רצוי שהקורא יפסיק קמעא לפני תחילת הפסוק, כדי שהציבור ישמע היטב את קריאת הפסוק. בסיום הספר אומר כל הציבור, ואחריו הקורא ואיתו גם העולה לתורה:⁵

(1) בחו"ל – פרשת בהר' בחוקותי.

(2) ספר-המנהגים עמ' 30.

(3) שם, עמ' 31. לוח כולל-חב"ד.

(4) כדעת הפר"ח ס'י תכח ס"ז, קיצור שו"ע ס' עח ס"ד ועוד, והובא בס' 'בין פסח לשבועות' פ"ד סנ"ד ואילך, וכמנהג האשכנזים, ולא כמובא שם מפע"ח ושער הכוונות שהאריז"ל היה קורא זאת בקול רם כמנהג הספרדים (וב'רשימות הרב' ש' מיום י"ג אדר תרע"ה מובא שגם הרה"ק הרז"א ע"ה, אחי של כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, היה קורא בקול רם. וראה 'היום יום', יז אלול, בסופו). ואכן הרה"ח ר' ישראל גורדון ס"פר, שפעם – בשנים הראשונות לנשיאות הרבי – קרא את התוכחה בניגון כרגיל, והעיר רבינו (ע"י המזכיר הרה"ח ר"ל גרונר) מדוע האט זיך ישראל היינט צוונגען ביי דעם (תוכחה)!!? (מ'דוע 'שורר' היום ישראל בקריאת התוכחה?! – ס' לקט הליכות ומנהגי ש"ק' עמ' 74).

(5) ספר-המנהגים, שם. לוח כולל-חב"ד. ודלא כמ"ש בס' שולחן

"חזק חזק ונתחזק"⁶

המולד: יום ראשון בלילה, אור ליום שני, בשעה 11:01 ו-4 חלקים.

הש"ץ⁷ נוטל בידו את ספר-התורה ומחזיקו בשעת ברכת החודש.⁸

מברכים החודש: "ראש-חודש סיוון ביום השלישי".

בשבת זו (מברכים החודש סיוון) אומרים 'אב הרחמים'.⁹

הקריאה פכ"א שהעולה לא יאמר 'חזק', מחשש הפסק. והטעם: "כי הוא שייך לקריאת הסיים (ראה שו"ע אדמו"ה ז' ס' קסז ס"ט). [לא רק הקהל מברכו, אלא] גם הוא [העולה] אומר [זאת לקהל], כי נוסחא שלנו היא ונתחזק" – אג"ק ח"ד עמ' יד. וראה הנסמן ב'אוצר מנהגי חב"ד' ניסך-סיוון עמ' רפה, ובארוכה – במדור זה בש"פ מסע, לאחרונה בגיליון תתפ"ח הערה 1.

(6) סידור אדמו"ה ז' במקומו.

(7) אינו חייב להיות ש"ץ דשחרית או דמוסף, כ"אם הש"ץ לעניין זה (בבית חיינו אמר זאת הגבאי והבעל-קורא הרה"ח ר' יוחנן גורדון ע"ה, ואחריו הבעל-קורא הרה"ח ר' מרדכי שוסטרעמאן ע"ה – 'למען ידעו... בני יולדו' עמ' 137).

(8) ורק אם הוא זקן וקשה לו להחזיקו משך זמן, יתן לאחר להחזיקו (המקורות נסמנו ב'ביורי' בנושא שנדפס ב'התקשרות' גיליון תצו עמ' 17, עיי"ש).

(9) כ"כ אדה"ז בסידורו. בס' פסקי הסידור להגרא"ח נאה (אות קלג, ובספרו קצות השלחן ס' פג בבדי השלחן ס' ק יג) דייק מהסידור, שפסק כן רק בשבת מבה"ח סיוון ולא מבה"ח אייר, שבימי ניסן א"א אב הרחמים. ומוה הוכיח שגם כשיש ברית מילה א"א אותו. לשונו הובאה בהוספות לשו"ע אדה"ז (הישן, ח"ב ס"ע 877) ושם הוסיף הרבי שתי שורות, וב'תשורה' (לחתונת פלדמן – אדר תשס"ט) נדפס צילום כ"ק, בשינויים מהנדפס שהודגשו כאן: "וכ"כ בס' מהרי"ק – משמע דכשמברכין ר"ח אייר אין אומרים. וי"ל הטעם מפני שהם ימי ניסן (ראה פרמ"ג אור"ח סו"ס רפד נא"א" [ולא הזכיר שזה בגלל ריבוי הגזירות בסביבות ר"ח סיוון דווקא, כדברי ה'קיצור הלכות' במילואים לס' זה], והעיר לנכון הרב לוי"צ ש"י ראסקין, שהפרמ"ג מנמק דעת הרמ"א [וכ"פ רבינו בשו"ע שם] שבכל שבת שמברכין החודש בימי הספירה אומרים אב הרחמים, אף שיש תרתי לטיבותא: א. ימי ניסן. ב. שבת מברכין. וא"כ אף כשיש עניין שלישי (מילה) אומרים זאת, כי אינו מחלק

יום רביעי

ב' בסיוון

"יום המיוחס"¹⁵.

הכנות למתן-תורה:

* "ההכנה העיקרית לקבלת התורה היא על-ידי לימוד התורה [ובפרט הלכות החג, כולל ובמיוחד - לימוד... העניין דמתן-תורה (הן בנגלה דתורה והן בתורת החסידות... שעל-ידי זה ניתוסף בהתשוקה והגעגועים לקבלת התורה]¹⁶, וכן על-ידי ההוספה באהבת ישראל ואחדות ישראל; קבלת החלטות טובות להוסיף בלימוד נגלה ופנימיות התורה, הלכות פסוקות, ובפרט בלימוד ספר הי"ד להרמב"ם¹⁷.

* צריכים לארגן 'כינוסים' של [אנשים, של נשים¹⁸, ובפרט של] ילדי ישראל, 'צבאות ה', בקשר ל'זמן מתן תורתנו': לפני מתן-תורה - בתורת הכנה למתן-תורה, ב'זמן מתן תורתנו' עצמו... וכן לאחר מתן-תורה - בימי התשלומין. ככינוסים אלו ובכל מקום יש להודיע ולפרסם שכל ילדי ישראל יגיעו לקריאת התורה דחג השבועות¹⁹.

יום חמישי

ג' בסיוון

תחילת שלושת ימי ההגבלה.

כשהסתפרו בימי הגבלה, קודם ערב חג השבועות, לא היתה רוח כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע נוחה מזה²⁰.

15) שבו ביום נאמר לבני ישראל "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" (שמות יט, ו). ביאורי מעלת היום בכתבי הרבי הובאו בס' 'שערי המועדים - שבועות' סימנים י"ט, ו, ואודות שם היום - ר"ס יד.

16) ספר-השיחות 'התשמ"ח ח"ב עמ' 462.

17) 'התוועדיות' 'התשמ"ח ח"ג עמ' 410.

18) 'תורת-מנחם - התוועדיות' תשמ"ט ח"ג עמ' 221 (מוגה), ועיי"ש עמ' 229.

19) בחומר ההסברה שפירסמו בני. בשנת תש"מ בנושא זה, כתבו שיביאו כל ילד "מבן חודש ומעלה". ושאל הרבי מדוע לא הוסיפו "אם הבריות מרשה לו".

20) ספר-המנהגים שם, וש"נ.

לאמירת 'אשרי' - מוסרים את הספר-תורה לאחר להחזיקו בשיבה, והציבור רשאי לשבת, והאומר 'הללו' נוטלו שוב בידו (וכן נהג הרבי בהיותו ש"ץ, שנטל את הספר בעצמו, ואמר 'הללו'¹⁰).

התוועדות בבית-הכנסת¹¹.

"ב'שבת חזק' כדאי לקשר זאת [את סיום קריאת החומש] עם התוועדות מיוחדת (בהוספה על ההתוועדות שבכל שבת "להקהיל קהילות בכל שבת ושבת"), כהמנהג בכמה וכמה קהילות קדושות בישראל שב'שבת חזק' מכינים הגבאים 'קידושא רבא', ובוודאי יחזקו ויחדשו מנהג זה בכל המקומות - שבה יוסיפו באמירת דברי תורה (וגם קבלת החלטות טובות, להוסיף בלימוד התורה וקיום המצוות בהידור), ויוסיפו בהשמחה ד'גמרה של תורה' (סיום ספר שלם בתורה, על-דרך השמחה שעושים לגמרה של התורה כולה בשמחת תורה)...¹².

תפילת מנחה. פרקי-אבות - פרק ה.

יום שלישי

ראש-חודש סיוון

עד י"ב בחודש - ועד בכלל - אין אומרים תחנון¹³. אין מתענים עד אחרי חג השבועות, אלא חתן ביום חופתו¹⁴.

בין תרתי לתלמי לטיבותא, עכ"ד. אבל לפי משמעות סידור רבינו, שכשיש תרתי לטיבותא - בימי ניסן - נמנעים מלאומר, הרי גם בשבת מברכין סיוון כשיש תרתי לטיבותא, שבת מברכין וברית מילה, יש לנהוג כן, וזה כדעת הגרא"ח נאה הנ"ל.

10) כשהרבי התפלל בש"ק לפני העמוד, היה בדרך כלל נשאר לעמוד (לאחרי אמירת ההפטרה) על הבימה, וכשהגיע ל'הללו' היה מכריז 'הללו' ומלווה הספר-תורה בחזרה לארון הקודש (לקט הלכות ומנהגי ש"ק עמ' 42). אבל בימות החול חזר הרבי לפני העמוד כדי לומר 'אשרי' ו'בא לציון' וקדיש תתקבל, ואחרים אמרו 'הללו' (הרה"ח ר' יוסף-יצחק של אופן. אין הקפדה מי יאמר זאת - ראה 'התקשרות' גיליון רב"ע עמ' 18, 17).

11) היום-יום, ל' ניסן.

12) ספר-השיחות תש"נ ח"א, עמ' 233.

13) סידור אדה"א, לפני 'למנצח... יענך'.

14) שו"ע אדה"א ס' תצד ס"כ, מג"א ס' תקעג ס"ק א. לוח כולל-חב"ד.

יום שישי

ד' בסיוון

כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו נהג לאחל ברכת החג בנוסח "לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות"²⁷ הכנות לחג:

קישוט בית הכנסת: בבית המדרש של הרבי, וכן בקהילות רבות של חב"ד, לא נהגו בשטיחת עשבים והעמדת אילנות לכבוד החג.²⁸

יש לזכור להשאיר אש דלוקה²⁹ לצורך הדלקת הנר, בישול והדלקת אש בחג. יש לזכור לכוון היום את שעון השבת לתאורה כנדרש בליל שבועות³⁰. מקררים שיש להם התקן שבת אלקטרוני - יש לזכור לכוונו לשני ימים.

"כדאי ונכון שיתחילו [הבנות] להדליק פעם הראשונה תיכף בחג השבועות, שאז יברכו שהחיינו גם על התחלת קיום מצוות הדלקת נר יום טוב... והמהדרות להתחיל בשבת קודש הקודמת - יקנו להן שמלה חדשה"³¹.

בקביעות כבשנה זו, שערב חגי השבועות חל בשבת, נהגו בליובאוויטש להסתפר בערב שבת²¹. והיא מצווה כפולה - הן לכבוד שבת²² הן לכבוד יום טוב²³.

הרגילים בנתינת צדקה בכל יום - בערב שבת זה יתנו גם בעד שבת ובעד חגי השבועות. ועל דרך זה בכל ערב שבת קודש וערב יום טוב²⁴. יש להזכיר אודות נתינת צורכי החג לכל הזקוקים לזה, ובהדגשה יתרה בנוגע לחג השבועות, הן מצד הנותן הן מצד המקבל²⁵.

חג השבועות היה נקרא בליובאוויטש 'חג המצות', כי בו היו באים רבנים [הרב מכונה מ"ץ או מו"ץ: מורה צדק] חסידים לרבי²⁶.

21) שבת המועדים עמ' 236 בשם הרב שמואל לוויתין ע"ה (והביא כן מכף החיים סי' תצג ס"ק יג. ושכ"כ בשו"ת מנחת אלעזר ח"ג סי' סה). הרב זלמן שמעון דבורקין ע"ה כתב: לדידי פשוט שצריכים להסתפר בעש"ק, מחמת הרבה טעמים שיש לי, וכן עשיתי מעשה בעצמי, וכשהתחיל הספר לספר אותי, נקרא הספר ע"י הטלפון [מהמזכיר הרב] חודקוב, וביקש אותי באם ביכולתו לבוא תיכף לכ"ק אד"ש לספר אותו" (מכתבו ב'קובץ רו"ש עמ' 61). 'אוצר מנהגי חב"ד' חג השבועות (הנדפס עם תיקון ליל שבועות), עמ' רמב.

22) שו"ע אדה"ז סי' רס ס"א.

23) שו"ע [הב"י] סי' תקלא ס"א, וראה משנה ברורה שם בשער הציון ס"ק א, ובס' חוה"מ כהלכתו רפ"ג ובהערות.

24) לקוטי שיחות חלק כח עמ' 315 ס"ג.

25) התועודיות תשמ"ג ח"ג עמ' 1536, תשמ"ח ח"ג עמ' 390.

26) סה"ש תרצ"ו עמ' 137 (כנראה שם, החל מומן אדמו"ר ה'צמח' צדק). ביאור העניין באריכות, בס' השיחות תש"נ ח"ב עמ' 487

ואילך.

27) והזכיר שהנוסח מקורו מכ"ק אדמו"ר מהור"י צ, ובטח - עוד מכ"ק אדמו"ר מהורש"ב, ראה 'אוצר' חג השבועות, עמ' רלט וש"נ. 28) אם כי מנהגים אלו (עשבים - שגדלו סביב הר סיני, ואילנות - להזכיר שבעצרת נידונין על פירות האילן, ויתפללו עליהם) הובאו בשו"ע אדה"ז סי' תצד ס"ד דטו, ואף בלוח כולל-חב"ד - 'אוצר' עמ' רמו.

29) אם כי נר נשמה' ממש, אין מדליקין כלל לימי 'זיכור' למנהגנו - המלך במסיבו ח"א עמ' שכא, 'אוצר' אלול-תשרי עמ' רכד.

30) אודות עריכת שינויים בשעון שבת בעצם יום השבת או ביום טוב, ראה 'שמירת שבת כהלכתה' פי"ג סכ"ה (במהדורה החדשה: סכ"ו) ואילך. שו"ת יביע אומר ח"ג או"ח סי' יד"ח. שו"ת מעשה חושב ח"א סי' ל. ע"פ שחל בשבת פי"ב ס"ל.

31) סה"ש תש"נ ח"ב עמ' 481, 'שערי הלכה ומנהג' או"ח ח"א עמ' רסא. וראה שם ובשולי הגיליון אודות ברכה בלא בגד חדש.

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו

ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,

בני הרה"ח ר' שלום ישעיהו ע"ה דייטש